

เคียงคู่รักษาประชาชน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
BANK FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVES
BAAC PRESS RELEASE

2346 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทร. 0 2558 6100 โทรสาร. 0 2558 6152

ข่าวที่ 109/2561

24 มีนาคม 2562

**ศูนย์วิจัย ธ.ก.ส. เผยผลสำรวจสถานการณ์
ภาวะหนี้สินครัวเรือนเกษตรกร ครึ่งหลังปี 2561**

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรม ธ.ก.ส. เผยผลสำรวจสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนเกษตรกร ครึ่งหลังปี 2561 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.3 แต่เมื่อเทียบสัดส่วนหนี้ต่อ GDP ปรับตัวลดลงร้อยละ 4.13 โดยครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.9 และมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.1 ด้านหนี้ในระบบพบลดลงกว่าปีก่อน ร้อยละ 18.5 แต่ยังคงจับตาพฤติกรรมก่อหนี้ใหม่ของผู้มีรายได้น้อย ชี้การจ้างงาน การปรับเพิ่มของราคาสินค้าเกษตรหลายชนิด รวมถึงมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐและของ ธ.ก.ส. ส่งผลสำคัญในการลดภาระหนี้ครัวเรือน

นายสมเกียรติ กิมาวหา ผู้ช่วยผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เปิดเผยถึงสถานการณ์ภาวะหนี้สินครัวเรือนเกษตรกร ในช่วงครึ่งหลังปี (เดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม) 2561 มีสัดส่วนหนี้ครัวเรือนเกษตรกรไทยต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 18.12 ปรับตัวลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.13 เนื่องจากอัตราการขยายตัวของมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจประจำปี (Nominal GDP) ยังคงสูงกว่าการขยายตัวของหนี้ครัวเรือนเกษตรกร โดยประมาณการการขยายตัวของเศรษฐกิจ ปี 2561 จะอยู่ที่ร้อยละ 4.0 เป็นผลจากกำลังซื้อของภาคครัวเรือนปรับตัวดีขึ้นตามแนวโน้มของรายได้ที่เริ่มฟื้นตัวขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อย อย่างไรก็ตามแม้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนเกษตรกรจะปรับตัว ดีขึ้น แต่ยังคงต้องติดตามพฤติกรรมก่อหนี้ใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้น้อยที่กู้หนี้เต็มวงเงินแล้วและมีภาระผูกพันกับหนี้หลายสัญญา ซึ่งอาจมีการก่อหนี้ในระบบที่จะส่งผลกระทบต่อสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรและการเติบโตของเศรษฐกิจได้ในระยะต่อไป

สำหรับผลการสำรวจสถานการณ์ภาวะหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรครึ่งหลัง ปี 2561 โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ทั่วประเทศ จำนวน 980 ราย พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. มีรายได้รวมเฉลี่ย 295,420 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.9 และมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อครัวเรือน 240,680 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.1 ส่งผลให้มีสัดส่วนรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย 1.23 เท่า เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยร้อยละ 0.8 และพบว่าครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.2 มีการออมเงิน โดยมีสัดส่วนการออมที่ร้อยละ 6.4 ของรายได้ทั้งหมด มีการออมเงินเพิ่มขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการส่งเสริมการออมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเกษตรกร ผ่านผลิตภัณฑ์ทางการเงินของ ธ.ก.ส. อาทิ เงินฝากออมทรัพย์ทวีโชค สลากออมทรัพย์ฯ และกองทุนทวีสุข ขณะเดียวกันเกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 135,220 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.3 โดยหนี้ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 89.1 เป็นหนี้ในระบบ ส่วนหนี้ในระบบมีเพียงร้อยละ 10.9 โดยปริมาณหนี้ในระบบปรับตัวลดลงจากปีก่อนร้อยละ 18.5 ส่วนภาระหนี้ต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (DSR) คิดเป็นร้อยละ 45.77 ปรับตัวลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.61 แต่ยังคงสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเสถียรภาพของภาคครัวเรือนที่กำหนด ณ ระดับร้อยละ 40 ซึ่งสะท้อนว่า ครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ยังมีโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้ (Default Probability) เพิ่มขึ้น

นายสมเกียรติ กล่าวต่อไปว่า รายได้ภาคเกษตรที่เริ่มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามภาวะการจ้างงานในภาคเกษตรที่เพิ่มขึ้น ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย และราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดที่ปรับตัวดีขึ้น รวมทั้งมาตรการเพิ่มรายได้ครัวเรือนเกษตรกรของ ธ.ก.ส. ผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และมาตรการลดภาระหนี้ ทั้งมาตรการลดภาระหนี้ในระบบของ ธ.ก.ส. อาทิ โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ และโครงการขยายเวลาชำระหนี้เงินกู้ (3 ปี) และมาตรการแก้ไขหนี้ในระบบของเกษตรกรและบุคคลในครัวเรือนของ ธ.ก.ส. มีบทบาทสำคัญในการช่วยลดภาระหนี้ให้กับครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ทำให้ครัวเรือนเกษตรกรก่อหนี้ใหม่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ไม่สูงมาก และการก่อหนี้ของครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า โดยส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อลงทุนสร้างรายได้และซื้อทรัพย์สินเพื่อประกอบอาชีพซึ่งถือเป็นหนี้ที่มีคุณภาพ ประกอบกับครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ให้ความระมัดระวังในการก่อหนี้ใหม่ ส่งผลให้ภาระหนี้สินต่อเดือนของครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า เพิ่มขึ้นไม่มาก จึงทำให้สัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (DSR) ปรับตัวลดลงจากปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความสำคัญต่อคุณภาพหนี้ของครัวเรือนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในครัวเรือนที่มีการกู้หนี้เต็มวงเงินหลักประกันและครัวเรือนที่มีภาระผูกพันกับหนี้หลายสัญญา ซึ่งอาจมีพฤติกรรมในการก่อหนี้ในระบบเพิ่มเติม ประกอบกับความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรและภัยธรรมชาติ ยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงกดดันการขยายตัวของรายได้ภาคการเกษตร และส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ได้ในอนาคต
